

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת כי תבא

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורינו הרב

"ולך תהיה צדקה"

בפרשתנו נאמר: "כי תשה ברעך משאת מאומה לא תבוא אל ביתו לעבוט עבוטו. בחוץ תעמוד והאיש אשר אתה נושה בו יוציא אליך את העבוט החוצה. ואם איש עני הוא לא תשכב בעבוטו. השב תשיב לו את העבוט כבוא השמש ושכב בשלמתו וברכך, ולך תהיה צדקה לפני ה' אלקיך" (דברים כד, י-ג).

על פי פשוטו של מקרא מה שנאמר: "ולך תהיה צדקה" פירושו הוא: שחסד זה שאתה עושה עם העני יחשב לך לזכות בשמים. וכיו"ב מצינו שנאמר על אברהם אבינו: "והאמין בה" ויחשבה לו צדקה" (בראשית טו, ו), ומפרש רש"י שם: "הקב"ה חשבה לאברהם לזכות ולצדקה על האמונה שהאמין בו".

אולם בנוסף לביאור הפשטי של מה שנאמר: "ולך תהיה צדקה", מצינו ביאור נוסף לכך בדרך הדרוש,

"ולך תהיה צדקה" היינו שהצדקה שהינך עושה עם העני מועילה לך בעצמך לא פחות, ואולי הרבה יותר, ממה שהיא מועילה לעני, ובכך שאתה נותן צדקה לעני אתה מטיב עם עצמך הרבה יותר ממה שאתה מטיב עם העני. וזהו: "ולך תהיה צדקה", כלומר, כשאתה נותן צדקה לעני - לך בעצמך אתה נותן צדקה.

וכבר הזכרנו זה מכבר (ראה לעיל בשיחה לפרשת בהר) את דברי רבי אלעזר בנו של רשב"י בזהר הק' (פר' וירא קד, א) שמכיון שרצונו של הקב"ה להטיב עם בריותיו, לכן גם בשעה שנגזרת גזרה לא רצויה על אדם מסוים, ה' יצילנו, הקב"ה שולח לו מתנה יקרה אשר על ידה יוכל להנצל מאותה גזרה קשה. ומהי אותה מתנה יקרה? עני שבא לבקש ממנו צדקה.

ואם זוכה האדם שלא להעלים את עיניו מן העני ונותן לו צדקה ביד רחבה ובלב טוב, על ידי זה הוא מושך על עצמו חוט של חסד, ונעשה רושם מאותו חוט של חסד על מצחו, וכאשר יורד לעולם אותו מזיק הממונה לבצע את הגזרה ורואה על מצחו את אותו רושם של מצות הצדקה מיד מסתלק ממנו ולא נוגע בו לרעה.

נמצא לפי דברי הזוהר הללו שהרבה יותר ממה שנותן הצדקה מטיב עם העני - העני מטיב עם נותן הצדקה. וכן אמרו חז"ל במדרש (ויקרא"ר לד, ח): "יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני - העני עושה עם בעל הבית". והיינו כי נותן הצדקה אינו נותן לעני אלא כמה פרוטות או לכל היותר כמה שטרות, והעני בתמורה לכך נותן לו חיים, כמו שנאמר: "וצדקה תציל ממוות" (משלי י, ב. שם יא, ד).

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

סגולתה של התורה הקדושה

כשאתה בא ללמוד תורה, אתה לומד גמרא, רש"י, תוספות, וכו', מסיים מסכת אחת ומתחיל מסכת אחרת, אתה הולך ומתקדש, כי פרטי הפרטים האלה שבגמרא ובהלכה מפרקים את המחשבה לגורמים ולא נותנים לה שום אפשרות לחשוב מחשבת שטות. כי סגולתה של התורה הקדושה להתיש את כח היצר הרע, ולפרק את כל נפשו הבהמית לגורמים ממש. אילו האנשים היו יודעים מהו הערך של התורה הקדושה, בודאי שהיו משליכים מעליהם את כל ענייני הגשמיות והיו רצים ללמוד תורה, אבל בגלל העיוורון הרוחני שהם נמצאים בו הם לא רואים את האמת, כי השקר מתחלף להם באמת, ולכן כל היום הם רודפים אחר הכסף. גם אברך שמקבל אלפיים שקל בחודש וגם הגביר שמרויח שלושים אלף שקל בחודש, שניהם נשארו חיים בסוף החודש, ואם תטען שהגביר אכל לשובע נפשו והאברך אכל מעט, אין זה נכון, אלא הוא אכל מה שהוא צריך, כי האדם לא שבע מהאוכל אלא מהברכה שה' נותן לו. ולכן נאמר "צדיק אוכל לשובע נפשו ובטן רשעים תחסר" (משלי י"ג) כי לצדיקים יש ברכה במזון ולכן גם אם הם אוכלים מעט הם שבעים ושמחים. אך לרשעים יש מארה וקללה במזון ולכן גם אם הם יאכלו הרבה תמיד בטנם תהיה חסרה. לכן אם זכית ואתה בן תורה, עליך לנצל את הזמן כמה שיותר, אסור לך לכפור בטובה של ה' שזיכה אותך להיות בן תורה, ועל ידי שתנצל את הזמן היטב ללימוד התורה תזכה להתקרב אל ה' בצורה שאי אפשר לתאר.

זמני השבת

הדלקת נרות:	צאת שבת:	
ירושלים 18:33	19:23	ר"ת 20:09
תל אביב 18:31	19:21	ר"ת 20:06
חיפה 18:33	19:22	ר"ת 20:08
באר שבע 18:32	19:22	ר"ת 20:07

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

ח"י אלול - יום הולדת שני המאורות הגדולים- הבעל שם טוב הקדוש ובעל התניא

בשנת תנ"ח נולד לרבי אליעזר בנו ישראל שמאחר יותר התפרסם בכינויו "הבעל שם טוב". בתחילת דרכו היה מסתובב בין האנשים הפשוטים והיה מספר להם סיפורי צדיקים ומבקש לשמוע מהם דברי שבח והודאה להשם יתברך. ח"י אלול תפ"ד ניגלה לבעש"ט רבו אחיה השילוני ולימדו תורה. ח"י אלול תצ"ד החל רבי ישראל בעל שם טוב לנהוג בגלוי ולהפיץ את תורת החסידות ברבים.

ח"י אלול תק"ה נולד גם רבי שניאור זלמן - האדמו"ר הזקן שייסד את חסידות חב"ד וכתב את ספר התניא ואת שולחן ערוך הרב. האדמו"ר הזקן נולד בעיירה ליאזני לאביו רבי ברוך ולאמו הרבנית רבקה, באותו יום כשהבעל שם טוב שהיה בעירו מז'בוז' שב מטבילתו במקווה היה במצב רוח מרומם ושמח, אך אף אחד מהתלמידים לא העז לשאול, הבעש"ט עלה חזן באותו היום והתפלל בניגוני חג ואף לא אמר תחנון, אחרי התפילה הזמין הבעש"ט את תלמידיו לסעודת מצווה והיה בשמחה גדולה.

מי שפרסם את עניינו של ח"י באלול ועשאו נחלת הכלל היה האדמו"ר הרבי יוסף יצחק הוא סיפר על הפעם הראשונה שגילה לו אביו את עניינו של היום הזה: "כשנכנסתי לחדרו של אבי, מצאתי אותו במצב-רוח מרומם מאוד. מיד בהיכנסי לחדרו אמר לי אבי בשמחה רבה: 'חג שמח לנו, היום הוא יום-ההולדת של שני המאורות הגדולים שלנו. ביום שני, ח"י אלול נח"ת, הוא יום-ההולדת של הבעש"ט, ובח"י אלול תק"ה, הוא יום-ההולדת של רבנו הזקן'.

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת מו"ר הגאון החיד"א שליט"א

מצוות סוג א'

"וְלִקְחֶתָּ מִרְאשִׁית כָּל פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תִּבְיֵא מֵאֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ וְשָׂמָּה בְּטָנָא וְהִלַּכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ לְשָׂכֹן שְׁמוֹ שָׁם" (דברים פרק כ"ו פ"ב)

שמעתי מאבא היקר ואהוב עטרת ראשינו רבינו יורם מיכאל אברג'ל, שביאר בשם האור החיים הקדוש, שיש כאן רמז נפלא על המעלה שיש לכל אדם מעם ישראל אחרי מאה ועשרים שנה, אם זכה לקיים את התורה הקדושה ואת מצוותיה. והרמז הוא: "וְהָיָה כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ", הכוונה אל הארץ העליונה, הוא העולם הבא, "אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נִחְלָה", כי שם בעולם הבא זו הנחלה האמיתית של האדם, "וְיִרְשָׁתָּהּ וְיִשְׁכַּבְתָּ בָּהּ", על ידי קיום התורה הקדושה שהאדם זוכה לקיים, הרי הוא זוכה לרשת את העולם הבא, ולקבל אותו בשמחה ממלך מלכי המלכים הקב"ה. אולם צריך לזכור שהתורה הקדושה אומרת לנו, "וְלִקְחֶתָּ מִרְאשִׁית כָּל פְּרִי הָאֲדָמָה", כלומר, הקדוש ברוך הוא רוצה שאדם יביא לו את 'ראשית פרי האדמה', 'ראשית' עניינו הטוב ביותר, כך צריך להביא לה' יתברך שמו את הטוב ביותר בקיום המצוות שיקיים אותם בשמחה ובאהבת ה', ולא יביא מצוות שהם "עודף" אצלו, אלא ה' רוצה מצוות סוג ה'. ולכן האדם אומר לה' הנה הבאתי את "ראשית" כל פרי האדמה, וה' יתברך שמח מכך מאוד מאוד. ובמה הוא מביא את המצוות הללו לפני ה' יתברך? אומרת לנו התורה הקדושה שהוא מביא את הפירות הללו בתוך "סלסלה" שנקראת "טנא", והרמז בזה ש"טנא" זה גימטריא 60, ויש לנו בתורה שבעל פה שישים מסכתות, ואומר לנו ה' יתברך, תשתדל להביא את כל השישים מסכתות איתך כשאתה בא. כי כל יום תלמד עוד קצת ועוד קצת, עד שבעזרת ה' יתברך, פרוטה לפרוטה מצטרף לחשבון גדול. אולם תזכור שהקב"ה יקבל ממך רק את הטוב שתביא, לימוד תורה בנקיות, להתרחק ככל שאפשר "מנגיעות" אישיות בלימוד, פשוט ללמוד תורה לשם שמים, כדי לשמח את ה' יתברך שמו, ולכן אומר הפסוק הבא "וְעֲנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲרָמִי אֲבָד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיִם וַיִּגְרָ שָׁם בְּמִתִּי מֶעֶט וַיְהִי שָׁם לִגְוִי גָדוֹל עָצוֹם וָרֶב". כלומר "ארמי עובד אבי" הוא היצר הרע שנקרא ארמי, שזה אותיות רמאי, שהוא מרמה את האדם ומוליך אותו בדרך לא טובה, ורוצה חס ושלום לאבד את הנשמה ממקומה האמיתי, וזהו ארמי אובד אבי שרוצה לאבד את האור הגדול הזה.

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

"הרב נמצא בכל מקום"

בחודשים האחרונים במהלך היותי טירון בטירונות משמר הגבול בבסיס מעלה מכמש אשר שם ההגינה מאוד פחותה בלשון המועטה, ובאופן כללי זאת תקופה שכל מה שקשור להגינה נמצא בסוף סדר העדיפויות, במהלך הטירונות הזמנים היו מאוד מאוד צפופים כך שעל לימוד תורה יום יומי שהייתי משתדל להקפיד, נאלצתי לוותר והוא נעשה כמעט בלתי אפשרי, חשבתי לעצמי מה אני יכול לעשות ומשלא מצאתי פתרון החלטתי שלפני שאני עולה לישון אני מניח את הספרים מתחת לכרית שלי ואז אני יצליח להספיק שניות ספורות של לימוד תורה וכך באמת עשיתי, מידי יום הייתי שם מתחת לראשי את הספרים: בצור ירום, והתניא אשר הודפס על ידי מוריני ורבינו החיד"א שליט"א בציונו הקדוש של אבינו עטרות ראשנו הרב יורם מיכאל אברג'ל, כך שלפחות לא יעבור יום אחד בלי מעט תורה.

לקראת סוף הטירונות הזמנים הלכו ונהיו יותר ויותר דחוקים מה שהביא לכך שהמפקדים היו מאפשרים לשטוף את החדרים רק פעמים מועטות בשבוע.

באחד הבקרים שלקראת סוף הטירונות קמתי לצעקת בהלה של חבריי לחדר ולפתע כשישה מתוך שמונת חבריי שישנו איתי בחדר נדבקו בסקביאס (מחלת עור מדבקת שגורמת לגירוד עז בעור). אשר הובילה לפינויים המיידי לבית החולים הקרוב, הפלא הגדול היה שחוץ ממני ומחברי שישן מיטה מעלי כל החדר נדבק בזה, אין לי ספק שכל זה בזכות הספרים הקדושים. אשרינו שזכינו להכיר את צדיקי האמת וספריהם הקדושים.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

הלכות שבת

שאלה: אם ראה חלום בשבת על הפסד ממון, האם מותר להתענות אודותיו בשבת?
תשובה: אם ראה חלום בשבת אודות הפסד ממון אסור להתענות עליו בשבת, שאין מתעניין בשבת אלא רק על דברים שמחללים עליהם את השבת, כגון סימן לפיקוח נפש וכו'. וגם בדברים אלו נכון שלא להתענות עליהם בזמן הזה. ובפרט אם חלם דבר שהרהר עליו ביום, שבזה אין שום רמז משמים אלא רק שארית מההרהורים שהרהר במשך היום.

וכתב הריב"ש שאם מצטער בתענית, יותר ממה שמצטער בפחד החלום אסור להתענות בשבת, ואפילו בחול אינו מצוה.

וכן דעתו דעת עליון של מרן אאמו"ר רבינו יורם מיכאל אברג'ל שבזמן הזה אין להתענות כלל תענית חלום, לא בחול ולא בשבת, וכן שאר תעניות של רשות אין להתענות, אלא עיקר העיקרים להוסיף בלימוד התורה הקדושה ובגמילות חסדים ולהרבות באהבת ישראל וטוהר המידות, ושב ורפא לו, ודברי פי חכם חן.

שאלה: הרואה חלום בימות החול ונפשו עגומה עליו, האם נכון בזמן הזה להתענות אודותיו תענית חלום?

תשובה: בזמן הזה נכון יותר שלא להתענות תענית חלום גם בימות החול, שרוב החלומות בזמן הזה הם מכח הדמיון ואין לחוש כלל, ובעיקר דבר שהרהר בו ביום וחלם אותו אח"כ בלילה אין בו שום רמז ושום ענין.

ושמעתי מפי קודשו של מופה"ד מרן הגאון רבינו עובדיה יוסף מעשה באחד שהיה בא אצלו בכל פעם וחלמו עמו, והיה אותו האיש מפחד מאוד מדבריו של בעל החלומות והיה מתענה תענית חלום בכל פעם ולא פסקו החלומות ההם, עד שאמר לו רבינו עובדיה שבפעמים הבאות שיחלום לא יתענה. וכן היה שחלם כמה פעמים חלומות מבוהלים, והיה אוכל ושותה ושמח, ואחר כמה ימים פסקו אותם החלומות. ללמדך שאין החלומות מתגרים אלא במי ששת ליבו אליהם ביותר. וכדברי מרן רבינו יורם מיכאל אברג'ל, שישם ליבו בדרכי השם ומצוותיו ועסק תורתו הקדושה, ושומר מצוה לא ידע דבר רע, ושאנן ואין מחריד.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

ללמוד את המלאכה

פעם אחת שאלו את רבי חנוך גד מפילץ:

מדוע החסידים מרבים לרקוד בכל חג ומועד? הלא החסידים ואנשי המעשה צריכים לעצור ממנהגם זה שהרי מחכים הם בכל יום לביאת המשיח - ירקדו אז ולא עתה, בימי הגלות הקשים והמרים.

השיב רבי חנוך גד מפילץ לשואלים:

הכהנים הרי צריכים ללמוד את עבודת בית המקדש, ולמה? כדי שבבוא המשיח ידעו הם מיד כיצד לשרת בקודש. לכן החסידים אף הם צריכים לרקוד עכשיו, ובעת שיבוא המשיח ידעו את המלאכה...

הזדמנות נדירה של פעם בשנה לאסוף זכויות לקראת יום הכיפורים!

תורמים כעת 180 ש"ח
לפדיון כפרות עבור כל המשפחה

ניתן לתרום גם 180 ש"ח
עבור סל מזון למשפחה יקרה

פדיון כפרות

לפי מנהגו בקודש של מורנו הרב יורם אברג'ל זיע"א

ODEL DAVIDI // 052-7662736

העברה בנקאית:

בנק מזרחי 20, סניף 428, חשבון 278208
ע"ש קול רינה שיעורי תורה

בנק הדואר:

מספר חשבון: 7049770
ע"ש קול רינה שיעורי תורה

חייגו וזכו: 08-6381000

פרטי התקשרות קול רינה

08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יורם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יורם אברג'ל

פניני השבוע

במקום לחפש את הלא טוב אצל
אחרים תחליף משקפיים ותחפש
רק את הנקודות הטובות אפילו
בשונאים שלך מתוך אמונה שכולם
שליחים של ה'.

העלון מוקדש:
להצלחת משפחת צפוני הי"ו
לרפואת אריה חי חורי בן
יהודית אסתר הי"ו
לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו
לע"נ גבריאל בן מלכה ז"ל
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל

הרב יורם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה
לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע,
בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום
להשראת שכינה, **תפקידי להגן עליו**".

ד"ר יורם אברג'ל
י"מ אברג'ל